

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Departament Bezpieczeństwa
Zastępca Dyrektora

DBI-WODO.06770.3.10.2025.AW
Warszawa, 23 stycznia 2026 r.

Wnioskodawca:
kontrolujemy@wp.pl

Odpowiadając na anonimową korespondencję, przesłaną do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 10 stycznia 2026r., z adresu poczty elektronicznej: kontrolujemy@wp.pl, zatytułowanej „Wniosek o udostępnienie informacji publicznej”, poniżej przedstawiam informacje, w odniesieniu do kolejnych wnioskowanych pytań.

1. Jaki podmiot finansuje lub z jakiego źródła pochodzą środki finansowe na zasilenie FK?

Fundusz Kościelny został powołany na mocy art. 8 ustawy z 20 marca 1950 r. o przejęciu przez Państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego (Dz. U. Nr 9, poz. 87, z późn. zm.) jako forma rekompensaty dla kościołów i innych związków wyznaniowych za przejęte przez Państwo nieruchomości ziemskie. Fundusz Kościelny działa na rzecz 189 kościołów i innych związków wyznaniowych, posiadających uregulowany status prawny w Rzeczypospolitej Polskiej.

Środki Funduszu można przeznaczyć na następujące cele:

- wspomaganie kościelnej działalności charytatywnej, kościelnej działalności oświatowo-wychowawczej i opiekuńczo-wychowawczej;
- remonty i konserwację obiektów sakralnych o wartości;
- finansowanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne duchownych.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.) składki na ubezpieczenie zdrowotne duchownych oraz alumnów wyższych seminariów duchownych i teologicznych, postulantów, nowicjuszy i juniorystów oraz ich odpowiedników, z wyłączeniem osób duchownych będących podatnikami podatku dochodowego od osób fizycznych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych, są finansowane z Funduszu Kościelnego, na co Fundusz Kościelny otrzymuje dotację z budżetu państwa.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2025 r., poz. 350 z późn. zm.) Fundusz Kościelny finansuje składki na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe duchownych, nie podlegających tym ubezpieczeniom z innych tytułów, w wysokości 80%, natomiast za członków zakonów kontemplacyjnych klauzurowych i misjonarzy w okresach pracy na terenach misyjnych w 100%.

Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób duchownych stanowi, co do zasady, kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów (art. 9 ust 1 a w zw. z art. 18 ust 4c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

Środki Funduszu Kościelnego przeznaczane są głównie na finansowanie składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne duchownych. Środki przeznaczane na Fundusz Kościelny w ustawie budżetowej są w całości rozdysponowane w danym roku budżetowym. Fundusz stanowi wyodrębnioną pozycję w części 43 budżetu państwa - wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne, w dziale 758 - różne rozliczenia, w rozdziale 75822 - Fundusz Kościelny, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych - obecnie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Środki z tej pozycji klasyfikacji budżetowej rozdysponowywane są zgodnie z § 27 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1771).

2. W jakich kwotach zasilony został FK w rozbiciu na poszczególne lata: 2022, 2023, 2024, 2025?:

2022: 200 123 tys. zł

2023: 224 647 tys. zł

2024: 254 483 tys. zł

2025: 272 560 tys. zł

Na wysokość kwoty przeznaczanej corocznie na Fundusz Kościelny wpływają wskaźniki statystyczne i ekonomiczne m.in. ustawowa wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę, która jest punktem odniesienia dla określenia wysokości składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe za duchownych, podlegających finansowaniu z Funduszu Kościelnego.

3. Czy środki przeznaczone na zasilenie FK są środkami publicznymi?

Fundusz Kościelny stanowi wyodrębnioną pozycję w części 43 budżetu państwa, czyli są to środki publiczne.

4. Ile środków publicznych (proszę o podanie konkretnych kwot w rozbiciu na poszczególne lata: 2022, 2023, 2024, 2025) było wydatkowanych z Funduszu Kościelnego na Duchownych Kościoła Naturalnego?

5. Ile środków publicznych (proszę o podanie konkretnych kwot w rozbiciu na poszczególne lata: 2022, 2023, 2024, 2025) było wydatkowanych z Funduszu Kościelnego na Misjonarzy Kościoła Naturalnego?

6. Ile środków publicznych (proszę o podanie konkretnych kwot w rozbiciu na poszczególne lata: 2022, 2023, 2024, 2025) było wydatkowanych z Funduszu Kościelnego na Duchownych zgłoszonych przez jednostki organizacyjne Kościoła Naturalnego, czyli przez Gminy Wyznaniowe?

7. Ile środków publicznych (proszę o podanie konkretnych kwot w rozbiciu na poszczególne lata: 2022, 2023, 2024, 2025) było wydatkowanych z Funduszu Kościelnego na Misjonarzy zgłoszonych przez jednostki organizacyjne Kościoła Naturalnego, czyli przez Gminy Wyznaniowe?

Wykaz dotacji z lat 2022-2025, w ramach Funduszu Kościelnego jest dostępny na stronie internetowej ministerstwa pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/mswia/fundusz-koscielny> .

Odnosząc się do tabeli i danych dotyczących struktury beneficjentów informuję, że:

na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497, z późn. zm.) płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne za osoby duchowne jest duchowny niebędący członkiem zakonu albo przełożony domu zakonnego lub klasztoru w stosunku do członków swych zakonów lub, za zgodą ZUS, inna zwierzchnia instytucja diecezjalna lub zakonna w stosunku do duchownych objętych tą zgodą. Oznacza to, że obowiązek dokonania zgłoszenia do ubezpieczeń oraz do dokonywania rozliczeń i opłacania składek spoczywa na osobie duchownej albo na właściwej zwierzchniej instytucji kościelnej.

Ponadto informuję, że na dokumentach zgłoszeniowych jak i dokumentach rozliczeniowych nie są wykazywane dane dotyczące przynależności duchownego do danego kościoła lub związku wyznaniowego (przynależność taka nie wynika również z opisu stosowanych kodów tytułu ubezpieczenia podawanych na tych dokumentach). Zgodność zgłoszenia w charakterze osoby duchownej ze stanem

faktycznym i prawnym potwierdza płatnik składek pod odpowiedzialnością karną za zeznanie nieprawdy lub zatajenie prawdy.

Jak wynika z powyższego osoby duchowne do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgłaszają płatnicy składek (płatnikiem jest albo sam duchowny albo zwierzchnia instytucja diecezjalna lub zakonna). MSWiA dokonuje jedynie wpłaty składek na wskazany rachunek ZUS w wysokości wynikającej z ww. dokumentacji.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Pest

Zastępca Dyrektora
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Załącznik:
klauzula informacyjna RODO